

der siden Holbergs Tid har været Livsnerven i den danske Skueplads. Det er et Stykke Danmark gennem to Aarhundreder, der drager forbi en i Holberg, Wessel og Ewald, Oehlenschläger, Heiberg, Hertz og Hostrup og Skaren af de Forfattere, der siden har gjort Scenen levende. Med det for Øje vilde man maaske sige: Operaen har her hos os ikke naaet at spille nogen saadan Rolle. Er der flere hjemlige Operaer, der har sunget sig blivende ind i danske Øren og Hjerter, end Hartmanns „Liden Kirsten“ og Heises „Drot og Marsk“? Trænger ikke Operaen til at bevæge sig friere, end den hidtil har kunnet? Hvorfor er dens Kræfter som Trækfugle, der flyver til fremmede Lande eller i alt Fald bort fra Reden? Mon det ikke ligger i andet og mere end i almindelig Rejselyst eller Familielængsel? Er det ikke, fordi man føler Kræfterne ligge brak og Opgaverne for lidet fyldestgørende? Saa bliver Spørgsmaalet: Hvem skal da fremtidig drive Operaen: Staten eller Kommunen eller private? Det Forsøg, der i forrige Samling gjordes paa at gennemføre en Statsdrift, strandede jo. Mon det ikke peger paa, at det er private Kræfter i videre eller snævrere Betydning, der maatte tage Sagen op; baaret frem af en Hovedstads store musikinteresserede Publikum? Jeg ved det ikke.

Om Balletten skal jeg ikke gentage, hvad jeg tidligere har sagt.

Det, som er Grundtanken i det foreliggende Lovforslag, synes da i alt Fald at rumme en frugtbar Kærne, som det nu gælder om i et Udvalg at undersøge og, hvis den menes at være levedygtig, at plante ud med kyndige og omhyggelige Hænder. Til en saadan Behandling skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget.

Finansministeren (Brandes): Jeg ønsker kun at gøre ganske faa Bemærkninger vedrørende Forhold, som jeg synes vedkommer mig. Selve Lovforslagets Bestemmelser og alt, hvad der falder ind under det kunstneriske og æstetiske, ligger jo under min Kollega Undervisningsministeren. Jeg tør maaske bemærke, at Lovforslaget er fremsat paa det hele Ministeriums Vegne, og derfor maaske ogsaa tillade mig den Sidebemærkning, at den Tale, som det ærede 8de Medlem for 1ste Kreds (Martin Olsen) holdt, maaske burde være holdt privat for Minister Stauning. Den indeholdt jo en Udvikling, som jeg maa antage, Minister Stauning ikke deler, thi

ellers vilde et saadant Lovforslag ikke kunne være fremsat paa hans Vegne af Undervisningsministeren.

Det, som jeg gerne vilde sige nogle faa Ord om, er det rent finansielle. Der er ogsaa, hvis jeg ikke tager fejl, blevet appelleret til Finansministeren, forsaavidt angaar det Spørgsmaal, hvorledes Pengene skal tilvejebringes. Det ærede 8de Medlem for 1ste Kreds (Martin Olsen) endte ogsaa med at sige, at det kom an paa Principperne, og forklarede dette nærmere som Omkostningerne, og det kan ikke nægtes, at noget meget principalt i denne Sag vil være Omkostningerne. Nu er der fra konservativ Side — maaske ogsaa fra anden Side, jeg har ikke kunnet overvære de Forhandlinger, der er blevet ført, paa Grund af Optagethed i anden Virksomhed — peget paa, at man kunde tilvejebringe Midler til Opførelse af nye Bygninger for Statens Teatervirksomhed ved et Præmieobligationslotteri. Jeg vil da derom gerne sige, at et saadant Foretagende ikke vil kunne finde Sted; saa længe jeg er Finansminister, thi jeg anser et saadant Foretagende for kun at være, hvad det ogsaa kaldes, et Lotteri, og jeg tror, vi har Lotterier nok her i Landet. Jeg kan ikke tænke mig at appellere paa en efter min Mening ret usmagelig Maade til Publikums Lyst til at spille i Lotteriet for, ved til Slut at unddrage de paagældende Renten af deres Penge, straks at faa et Beløb skaffet til Veje. Dette vil jeg modsætte mig, og da Sagen vil komme til at ligge under Finansministeren — det er ogsaa derfor, jeg har taget Ordet —, vil jeg sige: Den Vej kan man ikke komme frem.

Dernæst vil jeg gerne om det finansielle oplyse, at i indeværende Finansaar, 1919—20, har der af det kongelige Teater været krævet først 230 000 Kr. og nu i den sidste Tid 250 000 Kr. udenfor det Tilskud, som efter Loven ydes Teatret, hvortil i forrige Sæson kom ogsaa et „lovligt“ Tilskud, som begrundes ved den saakaldte Teaterlov, § 3, hvorefter der, naar Forestillingerne af en Teatret uvedkommende Grund ikke har kunnet finde Sted — i dette Tilfælde, altsaa i forrige Sæson, paa Grund af spansk Syge — af Staten kan ydes et Tilskud til Teatret. Men ifølge samme Lovs § 6 kan, naar Teatret trænger til pekuniær Støtte, kaldet midlertid pekuniær Støtte, det fornødne Beløb ydes af Statskassen, og det saaledes udbetalte tilbagebetales snarest muligt af Teatret. Herefter er der i de seneste